

Anonymiseret version

Oversættelse

C-362/21 – 1

Sag C-362/21

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

9. juni 2021

Forelæggende ret:

Administrativen sad Veliko Tarnovo (Bulgarien)

Afgørelse af:

14. maj 2021

Sagsøger:

Ekofrukt

Sagsøgt:

Direktor na Direksia »Obzhalvane i danachno-osiguritelna praktika« Veliko Tarnovo

---

KENDELSE

[...] [udelades]

Veliko Tarnovo, den 14. maj 2021

Administrativen sad Veliko Tarnovo (forvaltningsdomstolen i Veliko Tarnovo)
[...] [udelades]

[...] [udelades] har ved sin afgørelse taget hensyn til følgende forhold:

Sagen blev indledt ved et søgsmål anlagt af EOOD »Ekofrukt« (med hjemsted og administrativ adresse i Veliko Tarnovo [...] [udelades]) til prøvelse af skatte- og afgiftskontrolafgørelse nr. R 0400017005148-091-001/8.2.2018, som blev truffet af Organi po prihodite pri TD na NAP (indtægtsmyndighederne ved det regionale direktorat under det nationale agentur for indtægter) i Veliko Tarnovo og

stadfæstet ved afgørelse nr. 252/18.9.2018 truffet af Direktor na Direktsia »Obzhalvane i danachno-osiguritelna praktika« (direktøren for direktoratet »klager og opkrævningsadministration«) i Veliko Tarnovo, og hvorved der blev opkrævet moms på i alt 30 915,50 Leva (BGN) for skatte- og afgiftsperioderne august, september og oktober 2014 og beregnet renter af de skatter og afgifter, der ikke var blevet betalt rettidigt. Med hensyn til afgørelsen af den verserende sag er det rettens opfattelse, at en korrekt afgørelse af den sag, som den skal tage stilling til, kræver en fortolkning af bestemmelser i EU-retten. I denne henseende anser retten det for nødvendigt af egen drift at indgive en anmodning om præjudiciel afgørelse til Den Europæiske Unions Domstol i henhold til artikel 267, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

I. Sagens parter

1. Sagsøgeren – EOOD »Ekofrukt« (med hjemsted og administrativ adresse i Veliko Tarnovo [...] [udelades])
2. Sagsøgte – Direktor na Direktsia »Obzhalvane i danachno-osiguritelna praktika« Veliko Tarnovo

II. Sagens genstand

Skatte- og afgiftskontrolafgørelse nr. R 0400017005148-091-001/8.2.2018 truffet af Organi po prihodite pri TD na NAP i Veliko Tarnovo, hvorved der blev opkrævet moms på i alt 30 915,50 Leva (BGN) for skatte- og afgiftsperioderne august, september og oktober 2014 og beregnet renter af de skatter og afgifter, der ikke var blevet betalt rettidigt

III. Faktiske omstændigheder af betydning for genstanden for anmodningen om præjudiciel afgørelse

III.1. EOOD »Ekofrukt« er et handelsselskab, som sælger frugt og grøntsager i engros- og detailhandel til flere salgssteder.

III.2. Dette selskab blev underkastet en kontrol vedrørende korrekt anvendelse af Zakon za danak varhu dobavenata stoynost (momsloven), som vedrørte skatte- og afgiftsperioderne august, september, oktober og november 2014.

III.3. Kontrolproceduren blev indledt ved skatte- og afgiftskontrolbeslutning nr. R 04000416007146-020-001/14.10.2016 [...] [udelades]. Den blev afsluttet ved udstedelsen af skatte- og afgiftskontrolafgørelse nr. R 04000416007146-091-001/4.5.2017, som efter selskabets klage blev annulleret ved afgørelse nr. 227/4.8.2017 truffet af Direktor na Direktsia »Obzhalvane i danachno-osiguritelna praktika«. Sagen blev hjemvist til fornyet kontrol.

III.4. Med henblik på gennemførelsen af denne afgørelse blev skatte- og afgiftskontrolbeslutning nr. R 040001717005148-020-001/4.8.2017 [...] [udelades] truffet. Indtægtsmyndighederne [...] [udelades] traf skatte- og afgiftskontrolafgørelse nr. R 04000417005148-091-001/8.2.2018.

III.5. Alle de ovennævnte dokumenter blev udfærdiget som elektroniske dokumenter og underskrevet med elektronisk signatur.

III.6. Under sagen har sagsøgeren anfægtet samtlige de elektroniske dokumenter, der blev udfærdiget i forbindelse med kontrolproceduren. Sagsøgeren har gjort gældende, at der ikke henvises til, at der er tale om elektroniske dokumenter, som er forsynet med en elektronisk signatur, og at der mangler en kvalificeret elektronisk signatur.

III.7. Der blev for retten fremlagt uddrag af registret over elektroniske signaturer, hvoraf det fremgår, at tillidstjenesteudbyderen kvalificerede indtægtsmyndighedernes signaturer som en »erhvervsmæssig elektronisk signatur«. Det forhold, at de elektroniske signaturer på de elektroniske dokumenter, som sagsøgeren har anfægtet, ikke udgør kvalificerede elektroniske signaturer, bekræftes også i sagkyndige erklæringer.

IV. Retsforskrifter, der finder anvendelse

A. National lovgivning

IV.A.1. Den nationale lov, der finder anvendelse, er Zakon za elektronnia dokument i elektronnite udostoveritelni uslugi (lov om det elektroniske dokument og elektroniske tillidstjenester).

IV.A.2. I henhold til **artikel 3** i lov om det elektroniske dokument og elektroniske tillidstjenester er et elektronisk dokument et elektronisk dokument som omhandlet i artikel 3, nr. 35), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 910/2014 af 23. juli 2014 om elektronisk identifikation og tillidstjenester til brug for elektroniske transaktioner på det indre marked og om ophævelse af direktiv 1999/93/EF (EUT L 257, s. 73, af 28.8.2014) (herefter »forordning [EU] nr. 910/2014«).

IV.A.3. I henhold til **artikel 13** i lov om det elektroniske dokument og elektroniske tillidstjenester er en elektronisk signatur en elektronisk signatur som omhandlet i artikel 3, nr. 10), i forordning (EU) nr. 910/2014.

(2) En avanceret elektronisk signatur er en elektronisk signatur som omhandlet i artikel 3, nr. 11), i forordning (EU) nr. 910/2014.

(3) En kvalificeret elektronisk signatur er en elektronisk signatur som omhandlet i artikel 3, nr. 12), i forordning (EU) nr. 910/2014.

(4) Retsvirkningen af den elektroniske signatur og den avancerede elektroniske signatur svarer til retsvirkningen af den håndskrevne underskrift, såfremt parterne har aftalt dette.

B. Fællesskabsret

IV.B.1. Bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 910/2014 af 23. juli 2014 om elektronisk identifikation og tillidstjenester til brug for elektroniske transaktioner på det indre marked og om ophævelse af direktiv 1999/93/EF.

IV.B.2. Det anføres i 49. betragtning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 910/2014 af 23. juli 2014 om elektronisk identifikation og tillidstjenester til brug for elektroniske transaktioner på det indre marked og om ophævelse af direktiv 1999/93/EF, at denne forordning bør fastsætte princippet om, at en elektronisk signatur ikke må nægtes retsvirkning, alene af den grund at den er i elektronisk form, eller at den ikke opfylder alle kravene til en kvalificeret elektronisk signatur. Imidlertid fastsættes elektroniske signaturers retsvirkning i national ret, bortset fra kravene i denne forordning om, at en kvalificeret elektronisk signatur skal have samme retsvirkning som en håndskreven underskrift.

IV.B.3. I henhold til **artikel 3, nr. 10**), i forordning (EU) nr. 910/2014 er en »elektronisk signatur« data i elektronisk form, der er vedhæftet eller logisk tilknyttet andre data i elektronisk form, og som anvendes af underskriveren til at skrive under med.

IV.B.4. I henhold til **artikel 3, nr. 11**), i forordning (EU) nr. 910/2014 er en »avanceret elektronisk signatur« en elektronisk signatur, der opfylder kravene i artikel 26.

IV.B.5. I henhold til **artikel 3, nr. 12**), i forordning (EU) nr. 910/2014 er en »kvalificeret elektronisk signatur« en avanceret elektronisk signatur, der er genereret af et kvalificeret elektronisk signaturgenereringssystem og baseret på et kvalificeret certifikat for elektroniske signaturer.

IV.B.6. I henhold til **artikel 3, nr. 15**), i forordning (EU) nr. 910/2014 er et »kvalificeret certifikat for elektronisk signatur« et certifikat for elektroniske signaturer, som er udstedt af en kvalificeret tillidstjenesteudbyder og opfylder kravene i bilag I.

IV.B.7. I henhold til **artikel 25** i forordning (EU) nr. 910/2014 må en elektronisk signatur ikke nægtes retsvirkning og anerkendelse som bevis under retssager, alene af den grund at den er i elektronisk form, eller at den ikke opfylder kravene til kvalificerede elektroniske signaturer. En kvalificeret elektronisk signatur har samme retsvirkning som en håndskreven underskrift.

Retspraksis

V.1. For så vidt angår det første af de spørgsmål, som retten skal afklare – hvorvidt der foreligger en gyldig forvaltningsakt, som er blevet underskrevet med en elektronisk signatur – er retspraksis fra afdelingerne ved Varhoven administrativen sad (øverste forvaltningsdomstol), som er sidste instans for sager som den foreliggende, divergerende.

V.1.1. I en del af Varhoven administrativen sads domme og afgørelser fastslås det, at dokumentet er korrekt underskrevet, hvis der foreligger et dokument udstedt af udbyderen om, at der findes en gyldig elektronisk signatur. Spørgsmålet om, hvorvidt den elektroniske signatur udgør en »kvalificeret elektronisk signatur« blev hverken prøvet eller drøftet.

V.1.2. I en anden del af Varhoven administrativen sads domme fastslås det, at et dokument ikke kan anfægtes, hvis det er underskrevet med en elektronisk signatur.

V.2. Den forelæggende ret har ikke kendskab til nogen praksis fra Den Europæiske Unions Domstol vedrørende fortolkningen af artikel 3, nr. 12), og artikel 25 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 910/2014 af 23. juli 2014 om elektronisk identifikation og tillidstjenester til brug for elektroniske transaktioner på det indre marked og om ophævelse af direktiv 1999/93/EF.

VI. Parternes anbringender og retlige konklusioner

VI.1. Sagsøgeren har gjort gældende, at ingen af de dokumenter, som indtægtsmyndighederne har udfærdiget, er underskrevet, eftersom medarbejdernes elektroniske signaturer ikke udgør »kvalificerede elektroniske signaturer«.

VI.2. Sagsøgte har gjort gældende, at elektroniske dokumenter ikke kan anfægtes med den begrundelse, at de ikke er påført en kvalificeret elektronisk underskrift.

VII. Begrundelsen for den præjudicielle forelæggelse

VII.1. Såfremt der med hensyn til den retlige definition af begrebet »kvalificeret elektronisk underskrift« udtrykkeligt henvises til ordlyden af forordning nr. 910/2014, er det kun Den Europæiske Unions Domstol, der har kompetence til at fortolke den pågældende bestemmelse. For den forelæggende ret er der behov for yderligere oplysninger om intensiteten af kontrollen af overensstemmelsen mellem de konkrete signaturer og det lovbestemte indhold for at kunne fastslå, hvorvidt der foreligger en kvalificeret elektronisk signatur. Det fremgår af de fremlagte bevisdokumenter, at indtægtsmyndighederne påfører de elektroniske dokumenter en »erhvervsmæssig elektronisk signatur« – således som tillidstjenesteudbyderen opfører dem i det offentlige register og i certifikaterne. Uddraget af det offentlige register over elektroniske signaturer viser imidlertid, at

der senere blev udstedt et »erhvervsmæssigt kvalificeret certifikat vedrørende en kvalificeret elektronisk signatur«.

VII. 2. Der gives dog også udtryk for det synspunkt, at artikel 25 i forordning (EU) nr. 910/2014 indeholder et forbud mod at anfægte elektroniske dokumenter, således at et elektronisk dokument også er gyldigt, såfremt det konstateres, at det er påført en ikke-kvalificeret elektronisk signatur. Dette synspunkt medfører en forskelsbehandling af dokumenter, der er udfærdiget på papir og underskrevet med håndskrift, og elektroniske dokumenter, der er underskrevet med en elektronisk signatur. Hvis et papirdokument anfægtes og det konstateres, at underskriften ikke er foretaget af den angivne ophavsmand, erklæres dokumentet ugyldigt som følge af manglende underskrift. Hvad angår et elektronisk dokument, kan det, selv hvis det konstateres, at den elektroniske signatur ikke udgør en kvalificeret signatur, ikke lægges til grund, at dokumentet ikke er underskrevet, og det vil være gyldigt. Artikel 25, stk. 2, i forordning (EU) nr. 910/2014 sidestiller imidlertid kun den kvalificerede elektroniske signatur med den håndskrevne underskrift, og et officielt dokument, som ikke er underskrevet, er et ugyldigt dokument.

På baggrund af disse betragtninger [...] [udelades] har Administrativen sad Veliko Tarnovo afsagt følgende [...] [udelades]

KENDELSE:

[...] [udelades, oplysninger om proceduren]

Den Europæiske Unions Domstol forelægges i henhold til artikel 267, stk. 1, litra b), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde følgende **spørgsmål til præjudiciel afgørelse**:

1. Skal artikel 25, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 910/2014 af 23. juli 2014 om elektronisk identifikation og tillidstjenester til brug for elektroniske transaktioner på det indre marked og om ophævelse af direktiv 1999/93/EF fortolkes således, at det er ulovligt at erklære en forvaltningsakt ugyldig, som er udstedt i form af et elektronisk dokument, hvis den er underskrevet med en elektronisk signatur, som ikke er en »kvalificeret elektronisk signatur«?

2. Er indførelsen af en »kvalificeret elektronisk signatur« i det certifikat, som tillidstjenesteudbyderen har udstedt, tilstrækkelig til at fastslå, hvorvidt en elektronisk signatur er en kvalificeret signatur, eller skal retten fastslå, at artikel 26 og bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 910/2014 af 23. juli 2014 om elektronisk identifikation og tillidstjenester til brug for elektroniske transaktioner på det indre marked og om ophævelse af direktiv 1999/93/EF er opfyldt?

3. Er den omstændighed, at udbyderen i et tilfælde som det ovennævnte kvalificerer den elektroniske signatur som »erhvervsmæssig«, tilstrækkelig til at

fastslå, at der ikke foreligger en »kvalificeret elektronisk signatur«, hvis der mangler et kvalificeret certifikat fra udbyderen, eller skal det fastslås, hvorvidt underskrifterne opfylder kravene til en kvalificeret elektronisk signatur?

4. Udgør den omstændighed, at navnene på indehaveren af den elektroniske signatur er angivet med latinske bogstaver i stedet for med kyrilliske bogstaver, således som personen identificerer sig, i forbindelse med en kontrol af, om den kvalificerede elektroniske signatur opfylder kravene i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 910/2014 af 23. juli 2014 om elektronisk identifikation og tillidstjenester til brug for elektroniske transaktioner på det indre marked og om ophævelse af direktiv 1999/93/EF, en tilsidesættelse af forordningen, som medfører, at der ikke foreligger en kvalificeret elektronisk signatur?

[...] [udelades, oplysninger om proceduren]

[...] [udelades, oplysninger om proceduren]

ARBEJDSDOKUMENT